

Thế giới từ góc nhìn sáng tạo

Cảm nghĩ về óc sáng tạo

Dương Ngọc Anh

73/1 Nguyễn Công Trứ, Qui Nhơn

Óc sáng tạo! Đối với riêng tôi “có óc sáng tạo” là một cái gì đó nói lên một sự trong sáng, thông minh, đẹp đẽ như một tác phẩm nghệ thuật, rạng rỡ như một bản nhạc du dương đầy say đắm. Nó hoàn toàn đối lập với óc giáo điều tối tăm, cũ rích nguy hại mà hợm hĩnh.

Tôi say mê, thán phục những người có óc sáng tạo, yêu quý những người có óc sáng tạo nên nghĩ nhiều nói nhiều và cũng có viết một ít về sự sáng tạo. Một ngày, bỗng giật mình tự hỏi: Tại sao mình lại có một say mê đến thế? Và câu trả lời đã đến trong tôi: “Bởi chúng theo sự đời, người ta thiếu cái gì thì mơ ước cái ấy.”

Dao nọ, có một lần, trong một buổi hỏi thi vấn đáp ngoại ngữ, tôi hỏi bằng thứ ngoại ngữ mà thí sinh học:

Anh tên gì? làm nghề gì?

Câu trả lời chuẩn xác về từ và ngữ pháp. Phát âm tương đối tốt.

Câu hỏi thứ hai:

Anh ở đâu? Và ở khu nhà của anh, có bao nhiêu người cùng nghề với anh?

Thí sinh lúng túng, ngược nhìn trần nhà, lẩm nhẩm cả buổi mà không nói ra lời.

Người giám khảo đồng nghiệp và tôi chờ đợi mãi, cuối cùng ái ngại quá nhưng cũng đành cho anh một điểm không vui sau vài lần giúp đỡ

Một nữ thí sinh tiếp theo vào. Cũng câu hỏi mở đầu theo thủ tục đó. Cô ta trả lời rất hồ hởi mắt nhìn thẳng chúng tôi:

Em là cô giáo, tên Mai Loan (rồi nói tiếp: Như một người đàn ông (comme un homme)).

Thấy vui quá tôi hỏi tiếp câu hỏi thứ nhì ở trên, cô thí sinh trả lời chậm rãi, phát âm hơi khó khăn:

Nếu kể theo mục đích thì cán bộ ở khu nhà của em đều là những người làm nghề phục vụ nhân dân¹.

Sau vài câu hỏi nhỏ thêm nữa, thầy giáo ngồi cạnh, đề nghị tôi cho điểm 9. Tôi đồng ý ngay vì, thưa các bạn, chúng tôi đâu có phải công an đi kiểm tra hộ khẩu! Chúng tôi là thầy giáo, cần ở người học trò sự hiểu và thông minh sáng tạo. Cô thí sinh cũng như anh bạn thí sinh trước của mình, nhưng cô ta không phải mất thì giờ để lục óc... đếm số người cùng nghề.

Trong cuộc sống có những câu nói có duyên, bất ngờ, gây được những cảm hứng vui tươi cho cuộc sống, cho người nghe. Đó không phải là sự thông minh, sáng tạo là gì? Sáng tạo là một điều lớn lao, to tát nhưng cũng nằm ở trong óc ta ở quanh ta trong từng giây phút hàng ngày, những sáng tạo nho nhỏ đó tô thắm thêm cuộc đời và nhiều khi làm ta... thoát hiểm. Lợi ích của những sáng tạo nhỏ ấy cũng “nhỏ” sao?

Có những người uyên bác, dẫn, trích chính xác hàng vạn điều hiểu biết của thánh hiền, nhưng người ta chỉ nhớ đến thánh hiền mà không thấy sự hiện diện của những nhà uyên bác ấy. Ở thành phố nhỏ của tôi có một nha sĩ có tài đã qua đời. Chiều nay nhớ đến anh, tôi thấy vắng. Sách vở dạy nhiều điều nhưng ứng dụng những điều sách vở dạy vào cuộc sống đều cần óc sáng tạo, dù là nhỏ.

¹ Đó là thời kỳ trước 1986